

folkning, og jeg tager neppe fejl, naar jeg formoder, at Mejerierne har visse Prisaftaler og maaske ogsaa andre Aftaler, hvorigennem de behersker Byens Mælkehandel og dikterer Priserne. De hidfører paa denne Maade et Monopol paa Mælkehandelens Omraade, som de udnytter. Men hvordan det nu end maatte forholde sig, er det et Faktum, at der her i Byen betaales dobbelt saa meget for Mælken, som Landmanden, Producenten, faar for den. I sidste Kvartal af 1926 kostede saaledes en Liter Sødsmælk, frit tilbragt Forbrugeren, 37 Ø. her i København, medens Producenten fik 18 Ø., altsaa knapt det halve; Omkostninger og Gevinst androg tilsammen 19 Ø. I Aarhus var Prisen i samme Tidsrum 28 Ø., altsaa dog 9 Ø. lavere; Producenten fik ligeledes 18 Ø., men man kunde derovre nøjes med 10 Ø. til Omkostninger og Gevinst. En Fortjeneste af 19 Ø. paa en Liter Mælk synes mig at være urimelig høje Omkostninger. Det var rart, om den store „Social-Demokrat“ tog dette Spørgsmaal op til Behandling; selv om den ikke kunde bruge det som Illustration til sin sædvanlige Talen om Bøndernes Gridskhed, kunde det dog være oplysende paa anden Maade. Nu kunde jeg jo forudsætte, at Lederen af Mejeriet „Enigheden“, Formanden for Arbejdsmændenes Forbund, Hr. Lyngsø — jeg ved ikke bedre, end at han er Formand og leder dette Mejeri — sagde som saa: Det er en urimelig Pris for Mælk, især da for Arbejderne, og at han saa fik Mejeriet „Enigheden“ til at gaa ud af Ringen, bringe sine Omkostninger ned og sælge Mælken, dette udmærkede Næringsmiddel, til betydelig billigere Pris. Men det er vel neppe tænkeligt, at noget saadant vil ske med Mejeriet „Enigheden“, thi saa var det vel sket for længe siden, det synes Hr. Lyngsø altsaa ikke at ville gøre, men han vil blive ved at lade sine Folk betale de 37 Ø. for en Liter Mælk. Men jeg kunde tænke mig, at en anden Mælkehandler, en rask Mand med et større Mælkeudsalg, vilde anstille de samme Betragtninger og sige: Jeg vil lade Kunderne selv hente deres Mælk i mit Udsalg, saa kan jeg nøjes med mindre Fortjeneste, og saa kan jeg sælge Mælken betydeligt billigere end den Pris, der er vedtaget af Ringen. Det vilde ikke være mærkeligt, om en saadan Adfærd blev ramt af Selskabet, Ringen, med stor Bøde og Erstatning i Overensstemmelse med Vedtægterne for slige Prisaftaler. Han vilde blive slaaet ned, Konkurrenten altsaa kvalt, og Københavns Beboere maatte fremdeles betale den meningsløst høje Pris

for deres Mælk. Men vedtages derimod dette Lovforslag, er der en Udvej til at bryde Monopolet og give Luft for en fri Konkurrence ogsaa paa dette Omraade; men maaske kræves der, hvis det rigtig skal batte, noget mere sund Fornuft hos Borgerrepræsentanter og Magistrat, saaledes at de i nogen Maade frigjorde sig for den dyre Hygiejne-Idioti, der breder sig paa dette Omraade — og ogsaa paa andre Omraader — næsten over alle Grænser.

Lovforslagets § 2 bestemmer, at Domstolene i hvert særligt Tilfælde kan tilkalde sagkyndige som Hjælp til Bedømmelse af, om et Tilfælde falder ind under § 1, for det er jo ikke Mening, at enhver som helst truffen Aftale skal rammes. Efter § 3 rammes enhver Enkeltmand, Enkeltforetagende eller Organisation, der forfølger den enkelte i Pris-, Produktions- og lignende Forhold — derunder Boykotning og Blokade — med det Formaal at begrænse den enkeltes Erhvervs- og Arbejdsmiljø, hemme den frie Konkurrence og hidføre Monopol indenfor det paagældende Erhverv. Som Straf herfor foreslaas Erstatning for den tilføjede Skade, Fængselsstraf eller Bøder indtil 100 000 Kr. Endelig bestemmer § 4, at Sager, der hører ind under den faste Voldgiftsret, ikke berøres af denne Lov.

En Lov som den foreliggende er, som jeg alt har sagt, efter mit Skøn en Nødvendighed, saaledes som de økonomiske Forhold har udviklet sig, og særlig udviklet sig under Paavirkning af Krigstidens daarlige Moral. Jeg vil fremhæve, at dette Lovforslag jo ikke særlig er vendt mod en bestemt Klasse, men er tænkt som et Værn for den enkelte, for den svage, der staar i Fare for at overvældes af mægtige Kræfter, der vil krænke hans frie Personlighed og forringe eller ganske ødelægge hans Erhvervsmuligheder. Tiden, vi nu lever i, er ikke inde til at kalde paa Monopoler af nogen Art til Udbytning af Befolkningen, men den er inde til atter at give den frie Konkurrence den Plads i vort Samfund, som er nødvendig, for at sunde Forhold atter kan tilvejebringes paa Produktionens, Handelens, Industriens og Arbejdets Omraade.

Jeg skal tillade mig paa mit Partis Vegne at anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Fremme i dette høje Ting.

Hans Nielsen: Det var lige straks noget vanskeligt at forstaa Hensigten med Fremsættelsen af dette Lovforslag som Regeringsforslag; thi jeg synes ikke, at der